

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 480. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992356493664/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

før Maistre have følt, hvad Paven er; men sagt det har ingen Forfatter som han. Denne overordenlige Bog, som vor Tids elendige Mennesker neppe skænker en Tanke, er Frugten af et halvt Liv. Forfatteren, en nu mere end 70aarig Mand, har aabenbart arbejdet tyve Aar paa den. Man burde oprejse ham et Mindesmærke i en af de store Kirker i Rom. Alle Konger burde ty til ham; og dog har han kun med Nød og neppe, efterat han havde sat sin hele Formue til, faaet Titel af Minister og saa Meget, at han kan leve yderst indskrænket i Turin. Aldrig har et Menneske havt større Ret end han til at sige til sine Børn:

Disce puer virtutem ex me, verumque laborem,
Fortunam ex aliis!
(Lær, min Dreng, Alvor af mig og virkeligt Arbejd,
det at gøre Lykke af Andre.)

Hvilken Mand! og hvor faa af de Samtidige véd endog blot, at han er til!*)

Vi staar her igen ved et Punkt, hvor den tyske Reaktion peger over mod den franske.*)

Den franske er i sit inderste Væsen politisk og religiøs som den tyske literær. Den er aabent og følgestrengt katolsk, medens den tyske kun glider ind i Katolicisme. Den er overhovedet for nedarvet Autoritet paa alle aandelige og sociale Omraader, og de Maistre er dens tydeligste og reneste Karakter paa samme Tid som han er et af dens største og kraftigste Talenter. Denne vittige og energiske Forherliger af Bøddelen og Talsmand for Kætterbaalene er Oplysningens og Humanitetsidealernes Modstander af Princip og for Alvor.

De tyske Romantikere holdt af Tasmørket og Maaneskinnet. Forstandstroens skarpe Dagslys og Lynene fra den franske Revolution havde drevet dem til at befinde sig bedst i Skumring. Men hvad er selv Novalis' Kærlighed til Natten i Sammenligning med Lovprisningen af Mørket hos Joseph de Maistre!

Sagnet fortæller, at Faeton, Apollons Søn, en Dag fik Lov at køre Solgudens Vogn og styrede den saa slet, at Solen afsved Alt og stak Byerne og deres Paladser i Brand. Sagnet tilføjer,

*) Smlgn. *Briefwechsel zwischen Friedrich Gentz und Adam Heinrich Müller*. Stuttgart 1857. — K. Mendelssohn-Bartholdy: *Friedrich v. Gentz*. Leipzig 1867. — *Aus dem Nachlasse Friedrich v. Gentz*. 2 Bände. Wien 1867.